

Briselē, 9.11.2016.
SWD(2016) 371 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko groza Regulu (ES) 2016/1036 par aizsardzību pret importu par dempinga cenām no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis, un Regulu (ES) 2016/1037 par aizsardzību pret subsidētu importu no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis

{ COM(2016) 721 final }

{ SWD(2016) 370 final }

{ SWD(2016) 372 final }

Kopsavilkums

Ietekmes novērtējums par iespējamām izmaiņām dempinga aprēķināšanas metodikā attiecībā uz Ķīnas Tautas Republiku (un citām ārpuslīgum ekonomikas valstīm).

A. Rīcības nepieciešamība

Kāpēc? Kāda problēma tiek risināta?

Saskaņā ar pārejas noteikumiem, kas iekļauti Protokola par Ķīnas pievienošanu PTO 15. sadaļā, dempinga aprēķināšanai tika atļauts izmantot īpašu metodiku. Ņemot vērā Ķīnas ekonomikā plaši izplatītos kropļojumus, Ķīnas cenas un izmaksas tiek uzskatītas par neuzticamām, un ES tirdzniecības aizsardzības (*TD*) izmeklēšanas dempinga starpību aprēķina, balstoties uz cenām un izmaksām trešā valstī, kas ir tirgus ekonomikas valsts (tā dēvētā analogā valstī). Pēc tam, kad 2016. gada decembrī zaudēs spēku konkrēti 15. sadaļas noteikumi, var būt nepieciešams šo metodiku mainīt. Tomēr, tā kā Ķīnas ekonomikā joprojām pastāv kropļojumi, Ķīnas cenu un izmaksu izmantošana dempinga aprēķināšanai daudzos gadījumos norādītu ievērojami zemāku faktisko dempinga līmeni, un jebkādi uz minētā pamata noteiktie pasākumi nebūtu efektīvi, lai labotu kaitējumu, ko radījis imports par dempinga cenām. Tas būtiski negatīvi ietekmētu ES ražošanas nozares konkurētspēju (aptuveni 50 % no spēkā esošajiem *TD* pasākumiem attiecas uz importu no Ķīnas). Saskaņā ar neatkarīgu pētījumu maksājumu līmenis varētu samazināties par līdz pat 30 procentpunktiem un apdraudēt Eiropas Savienībā aptuveni 200 000 darbvietu.

Ko paredzēts panākt ar šo iniciatīvu?

Galvenie mērķi ir sekmēt brīvu un taisnīgu tirdzniecību, palielināt ES konkurētspēju un izaugsmi un radīt/saglabāt Eiropas Savienībā darbvietas. Tāpēc, atbilstoši reaģējot uz to, ka zaudēs spēku konkrēti noteikumi, kas iekļauti Protokola par Ķīnas pievienošanu PTO 15. sadaļā, vienlaikus ir jānodrošina ES tirdzniecības aizsardzības instrumentu (*TDI*) turpmākā efektivitāte. Tādēļ ir vēlams efektīvi reaģēt uz Ķīnas ekonomikā pastāvošajiem kropļojumiem un nodrošināt pienācīgus tiesiskās aizsardzības līdzekļus, lai novērstu kaitējumu, ko radījis negodīgi tirgotais imports (t. i., imports par dempinga cenām/subsidēts imports). Vienlaikus būtu jāsauglabā ciešas saiknes ar Ķīnu, pamatojoties uz kopīgām interesēm.

Kāda ir ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība?

Saskaņā ar LES 5. panta 3. punktu subsidiaritātes principu nepiemēro jomās, kas ir ES ekskluzīvā kompetencē. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 3. panta 1. punkta e) apakšpunktu kopējā tirdzniecības politika ir ES ekskluzīvā kompetencē. Turklāt LESD 207. pantā ir noteikts, ka tirdzniecības aizsardzības pasākumu, tostarp pasākumu, ko veic dempinga vai subsīdiju gadījumā, pamatā ir vienādi kopējās tirdzniecības politikas principi. Tāpēc šai iniciatīvai nepiemēro subsidiaritātes principu. Eiropas Savienībai ir jānodrošina atbilstība ES starptautiskajām saistībām.

B. Risinājumi

Kādi leģislatīvie un neleģislatīvie politikas risinājumi ir apsvērti? Vai kādam variantam tiek dota priekšroka? Kāpēc?

Ir analizēta un salīdzināta trīs politikas risinājumu ietekme.

- 1. risinājums – (pamata scenārijs), kura ietvaros nav paredzētas nekādas politikas izmaiņas. Tomēr to nevar uzskatīt par tipisku risinājumu, saskaņā ar kuru neveic nekādas izmaiņas, jo konkrēti 15. sadaļas noteikumi jebkurā gadījumā zaudēs spēku un tādējādi mainīsies politiskais un tiesiskais regulējums.
- 2. risinājums – standarta metodikas piemērošana nozīmētu to, ka attieksme pret Ķīnu būtu tāda pati kā pret jebkuru citu tirgus ekonomikas valsti, kas ir PTO dalībvalsts, kā rezultātā tiktu būtiski vājināti ES tirdzniecības aizsardzības instrumenti.
- 3. risinājums – jauna metodika, kas ļauj efektīvi aptvert ārpuslīgum kropļojumus un vēl vairāk stiprināt tirdzniecības aizsardzības instrumentus. 3.1. apakšrisinājumu veido divi elementi: rīcība kropļojumu gadījumā un pārejas periodi, lai nodrošinātu jau spēkā esošo pasākumu efektivitāti. 3.2. apakšrisinājums attiecas uz mazākā maksājuma noteikumu un antisubsidēšanas elementu.

3. risinājums (2 apakšrisinājumu apvienojums) ir vēlams risinājums. Tas ir vislabāk piemērots, lai sekmētu izvērsto mērķu sasniegšanu.

Kuru risinājumu kurš atbalsta?

Dažas ieinteresētās personas (galvenokārt ražošanas nozare), šķiet, dod priekšroku 1. risinājumam, kura ietvaros nav paredzētas nekādas izmaiņas. Tomēr šā risinājuma juridiskās un politiskās sekas varētu būt ievērojamas.

2. risinājumu atbalsta daži importētāji un tirgotāji. Tomēr šis risinājums vājinātu ES tirdzniecības aizsardzības instrumentus, pazeminātu maksājumu līmeni un tādējādi palielinātu apjomu, kas importēts par zemākām cenām. Tas būtiski samazinātu ES ražošanas nozares konkurētspēju un apdraudētu ievērojamu skaitu darbvieta.

3. risinājums atbilst daudzu ieinteresēto personu pozīcijai, kuras uzstāj uz *TDI* turpmāko efektivitāti, vēlas juridiski stabilus pamatus savai darbībai un gribētu izvairīties no attiecību pasliktināšanās ar Ķīnu.

C. Vēlamā risinājuma ietekme

Kādus ieguvumus nodrošinās vēlamais risinājums (ja tāds ir, pretējā gadījumā — galvenie risinājumi)?

3.1. apakšrisinājuma rezultātā nedaudz pazeminātos maksājumu līmenis (par aptuveni 4 %) salīdzinājumā ar pašreizējo metodiku. 3.2. apakšrisinājuma rezultātā maksājumu līmenis pieaugtu par aptuveni 8 %. Tādēļ paredzams, ka abu apvienoto apakšrisinājumu ekonomiskā un sociālā ietekme būs neitrāla. Tādējādi tiktu saglabāts pašreizējais nodarbinātības līmenis. Tā kā *TDI* makroekonomiskā ietekme ir samērā maza (tirdzniecības aizsardzības pasākumi skar 2–5 % no kopējā tirdzniecības apjoma ar Ķīnu), ir ļoti grūti izteikt skaitļos ietekmi, ko uz vidi atstātu izmaiņas metodikā. Var teikt, ka ražošana Eiropas Savienībā ir videi nekaitīgāka nekā Ķīnā un ka biežāki sūtijumi negatīvi ietekmē CO₂ emisijas un oglekļa dioksīda pēdu.

Galvenās labumguvēju grupas ir ES ražošanas nozare un darba ņēmēji. Tiktu nodrošināta/palielināta ražošanas nozares konkurētspēja un saglabātas darbvietas.

Kādas ir vēlamā risinājuma izmaksas (ja tāds ir, pretējā gadījumā — galveno risinājumu izmaksas)?

3. risinājumam ir galvenokārt pozitīvas sekas. Importētāji/tirgotāji varētu just zināmu negatīvu ietekmi, kam par iemeslu konkrētos gadījumos ir nedaudz lielāki antidempinga maksājumi salīdzinājumā ar maksājumu pašreizējo līmeni. Tomēr šāda negatīva ietekme ir ierobežota, jo maksājumu līmenis pieaugtu tikai nedaudz un vairumā gadījumu importētājiem un tirgotājiem ir iespēja atrast citus piegādes avotus (uz kuriem neattiecas *TD* maksājumi).

Paredzams, ka iniciatīvas rezultātā neradīsies atbilstības nodrošināšanas izmaksas, jo puses skarošais izmeklēšanas process (datu vākšana, aprēķini u. tml.) nemainītos salīdzinājumā ar pašreizējo praksi.

Kā tas skars uzņēmumus, MVU un mikrouzņēmumus?

TDI dažādi ietekmē mazos un vidējos uzņēmumus, proti, atkarībā no tā, vai tie ir ražotāji, lietotāji vai importētāji/tirgotāji. Izstrādājumi, kuriem piemēro *TD* pasākumus, parasti ir izstrādājumi, kas paredzēti rūpnieciskajiem lietotājiem, un MVU un mikrouzņēmumi bieži nav tieši skarti. Tomēr konkrētos sektoros (piemēram, galda piederumi, velosipēdi) *TD* pasākumi var būt būtiski kādas ražošanas nozares izdzīvošanai, kā tas ir gan lielāku uzņēmumu, gan MVU gadījumā. Mazie un vidējie uzņēmumi to lieluma un īpašās struktūras dēļ mēdz būt vairāk neaizsargāti pret pārmaiņām, un tādēļ jebkādas izmaiņas metodikā tos varētu ietekmēt vairāk nekā lielākus uzņēmumus.

Vai sagaidāma būtiska ietekme uz valstu budžetiem un pārvaldes iestādēm?

Šajā ziņā nav paredzama būtiska ietekme. Paredzams, ka darba slodzes pieaugumu, ar ko izmeklēšanas iestāde (Komisijas dienesti) saskarsies jaunas metodikas rezultātā, kompensēs ieguvumi, kurus sniedz tas, ka vairs netiks izmantota analogās valsts metodika (vairs nebūtu vajadzīga izmeklēšana un pārbaude uz vietas analogajā valstī).

Vai sagaidāma vēl kāda cita būtiska ietekme?

Paredzams, ka ar 3. risinājumu tiks saglabāta/palielināta ES ražošanas nozares konkurētspēja. Šis risinājums arī nepieļautu nekādus nelabvēlīgus apstākļus Eiropas Savienībai salīdzinājumā ar citām PTO dalībvalstīm (piemēram, ASV un Japānu, kuras, visticamāk, šobrīd nemainīs savu metodiku). Šis valstis noteiktu lielākus maksājumus nekā ES (ja tā izmantotu standarta metodiku), kas varētu izraisīt tirdzniecības plūsmu novirzi uz Eiropas Savienību.

D. Turpmākie pasākumi
Kad politika tiks pārskatīta?
Ir plānots pārskatīt politiku pēc pieciem gadiem, kas dotu pietiekami daudz laika, lai nodrošinātu to, ka ir pieejami jēgpilni dati.